

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 P 208058 23 Gž
Novi Travnik, 3.9.2024.godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u građanskom vijeću sastavljenom od sudija: Mirjana Grubešić, kao predsjednice vijeća, Aida Pezer-Alić i Senad Begović, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja VI.M. iz V, ... bb, zastupanog po punomoćnicima iz AD "Adil Lozo i drugi" d.o.o. Travnik, Bosanska Lamela II, protiv tuženog JP CESTE FEDERACIJE BiH, ulica Terezije broj 54, Sarajevo, koga zastupa zaposlenica O.-Č.I., radi utvrđivanja nedopuštenosti izvršenja, vrijednost spora 40.329,40 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 208058 22 P od 15.6.2023 godine, u sjednici vijeća održanoj dana 3.9.2024. godine, donio je sljedeće:

RJEŠENJE

Povodom žalbe tuženog Presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 208058 22 P od 15.6.2023 godine se ukida i predmet vraća na ponovni postupak.

Obrazloženje

Stavom prvim izreke prvostepene presude utvrđeno da je izvršenje određeno Rješenjem o izvršenju Općinskog suda Travnik broj 51 0 Ip 199186 22 Ip od 29.04.2022. godine nedopušteno u odnosu na nekretnine upisane u:

- ZK ulošku broj 194 k.o. ... j, k.č. 228/7A Lopata (k.p. br. 132) označena kao Livada 4 klase, ukupne površine 806 m² i k.č. 228/7A (pretpostavljeno greškom navedeno umjesto k.č. broj 227/4) označena kao Lopata (k.p. br. 133) označena kao Livada 3 klase, ukupne površine 1421 m²;
- ZK ulošku broj 205 k.o. ... j, k.č. 227/2 označena kao Lopata (k.p. br. 134) u naravi kuća i zgrada, dvorište, njiva 3 klase, ukupne površine 707 m²

Stavom drugim djelomično je ukinuto Rješenje o izvršenju Općinskog suda Travnik broj 51 0 Ip 199186 22 Ip od 29.04.2022. godine, te se nalaže obustava predmetnog izvršnog postupka u odnosu na nekretnine upisane u:

- ZK ulošku broj 194 k.o. ...j, k.č. 228/7A Lopata (k.p. br. 132) označena kao Livada 4 klase, ukupne površine 806 m², k.č. 228/7A (pretpostavljeno greškom navedeno umjesto k.č. broj 227/4) Lopata (k.p. br. 133) označena kao Livada 3 klase, ukupne površine 1421 m²;
- ZK ulošku broj 205 k.o. ... , k.č. 227/2 označena kao Lopata (k.p. br. 134) u naravi kuća i zgrada, dvorište, njiva 3 klase, ukupne površine 707 m².

Stavom trećim odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja kojim traži da se izvršenje određeno Rješenjem o izvršenju Općinskog suda Travnik broj 51 0 Ip 199186 22 Ip od 29.04.2022. godine utvrdi kao nedopušteno u odnosu na nekretninu upisanu u ZK ulošku broj 2392 k.o. ..., k.č. 1088. označena kao Oranica/Njiva 2 klase, ukupne površine 2323 m².

Stavom četvrtim obavezan je tuženi da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.696,00 KM, u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti presude.

Stavom petim troškovi postupka tužitelja preko dosuđenog iznosa su odbijeni.

Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavio tuženi zbog pogrešne primjene materijalnog prava i nepravilno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja sa prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana odluka ukine i predmet vrati na ponovni postupak ili preinači na način da se tužbeni zahtjev odbije u cijelosti.

U odgovoru na žalbu se osporava osnovanost žalbe sa prijedlogom da se ista odbije kao neosnovana.

Pošto je ispitao prvostepenu presudu na osnovu odredbe člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 53/03, 73/05 i 19/06-u daljem dijelu teksta: ZPP), pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava i povrede odredaba parničnog postupka koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje, drugostepeni sud je zaključio slijedeće:

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda i stanja u spisu proizilazi da je postupak pokrenut po tužbi tužitelja podnesenoj protiv tuženog JP CESTE FEDERACIJE BIH, Terezije 54, Sarajevo, radi utvrđivanja nedopuštenosti izvršenja na nekretninama koje su upisane u ZK ulošku broj 2392 k.o. ... k.č. 1088; ZK ulošku broj 194 k.o. ..., k.č. 228/7A Lopata (k.p. br. 132), k.č. 228/7A (pretpostavljeno greškom navedeno umjesto broj 227/4) (k.p. br. 133); ZK ulošku broj 205 k.o. ..., k.č. 227/2 (k.p. br. 134). Podnošenju ove tužbe je prethodio izvršni postupak pokrenut po prijedlogu tražitelja izvršanja, a u ovoj pravnoj stvari tuženog/žalitelja, u kojem je doneseno Rješenje o izvršenju od 29.4.2022. godine, kojim je određeno izvršenje na nekretninama upisanim u ZK ulošku broj 2392 k.o. ..., k.č. 1088 označena kao Oranica, Njiva 2 klase, ukupne površine 2323 m²; ZK ulošku broj 194 k.o. ..., k.č. 228/7A Lopata (k.p. br. 132) označena kao Livada 4 klase, ukupne površine 806 m², k.č. 228/7A (pretpostavljeno greškom navedeno umjesto broj 227/4) Lopata (k.p. br. 133) označena kao Livada 3 klase, ukupne površine 1421 m²; ZK ulošku broj 205 k.o. ..., k.č. 227/2 označena kao Lopata (k.p. br. 134) u naravi kuća i zgrada, dvorište, njiva 3 klase, ukupne površine 707 m² vlasništvo izvršenika Buba Commerce d.o.o.Vitez. Tužitelj je u svojstvu trećeg lica podnio prigovor protiv rješenja o izvršenju nakon čega je dana 27.10.2022.godine od strane izvršnog suda doneseno rješenje kojim se tužitelj upućuje na parnicu radi proglašenja nedopuštenosti izvršenja na nekretninama, a što je isti i učinio dana 28.11.2022. godine i to na način da je kao tuženog označio JC Ceste FBiH, koji ima pravni položaj tražitelja izvršenja u izvršnom predmetu koji se vodi pred

Općinskim sudom u Travniku pod brojem : 51 0 Ip 199186 22 Ip, u kojem je izvršenik Buba Commerce d.o.o. Vitez, koji je prema utvrđenom činjeničnom stanju prvostepenog suda bio uknjiženi vlasnik nekretnina u odnosu na koje je usvojen tužbeni zahtjev.

Ispitujući pobijanu presudu u okviru žalbenog razloga nepravilno i nepotpuno utvrđenog činjenično stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, a pazeći po službenoj dužnosti na povrede odredaba parničnog postupka iz čl.209. stav 2.tačka 2), 3),8), 9),12) i 13) koje se odnose na stranačku sposobnost sud je utvrdio da su učinjene povrede iz navedenog člana.

Član 291. stav 1. ZPP-a propisuje da stranka u postupku može biti svaka fizička i pravna osoba, iz koje odredbe proizilazi da stranačku sposobnost fizička osoba stiče rođenjem, a gubi smrću. Odredba člana 293. stav (3), između ostalog, propisuje da sud u toku cijelog postupka, po službenoj dužnosti, pazi može li osoba koja se pojavljuje kao stranka biti stranka u postupku i imati parničnu sposobnost, koja obaveza se na temelju čl.209.stav 2.tačka 8.ZPP-a proteže i na drugostepeni sud. Članom 295. stav (1) ZPP-a propisano je da će sud, kada utvrdi da osoba koja se pojavljuje kao stranka ne može biti stranka u postupku, pozvati tužioca da izvrši potrebne ispravke u tužbi, ako se taj nedostatak može ukloniti. Stavom (5) istog člana propisano je da „Ako se nedostaci iz st. 1. i 2. ovog člana ne mogu otkloniti ili ako određeni rok bezuspješno protekne, sud će rješenjem ukinuti radnje provedene u postupku ako su zahvaćene tim nedostacima i odbaciti tužbu ako su nedostaci takve prirode da sprečavaju daljnje vođenje parnice.“ Smrt tuženog je neotklonjiva smetnja za dalje vođenje ovog postupka u smislu odredbe člana 295. stav (4) Zakona o parničnom postupku jer mrtva osoba nema sposobnost da bude stranke u postupku.

Kod činjenice da je sporno pravo vlasništva na nekretninama iz prvog pasusa obrazloženja ove odluke, a sve povodom prigovora tužitelja kao trećeg lica, podnesenog u skladu sa odredbama Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/2003, 52/2003 - ispr., 33/2006, 39/2006 - ispravka, 39/2009, 35/2012 i 46/2016 i "Službeni glasnik BiH", br. 42/2018 - odluka Ustavnog Suda- u daljem dijelu teksta: ZIP) pravno sredstvo koje stoji na raspolaganju trećim osobama, koje na stvarima ili pravima zahvaćenim izvršenjem imaju prava zbog kojih je to izvršenje nedopušteno, proizilazi da je svrha i cilj ove tužbe da se spriječi provođenje izvršenja na predmetima koji su izvršenjem zahvaćeni u odnosu na tražitelja izvršenja i izvršenika. Stoga u parnici radi proglašenja izvršenja na predmetu izvršenja nedopuštenim, treće osobe koje su upućene na parnicu moraju tužbom obuhvatiti obje stranke iz izvršnog postupka, jer se proglašenje nedopuštenim izvršenja rješenja može donijeti samo u odnosu na obje stranke iz izvršnog postupka – tražitelja izvršenja i izvršenika na koje se rješenje o izvršenju i odnosi. Stoga tuženi u tom sporu moraju biti tražitelj izvršenja i izvršenik, koji u tom postupku imaju položaj nužnih jedinstvenih suparničara.

Odredbom člana 366. ZPP-a je propisano da ako se prema zakonu ili zbog prirode pravnog odnosa spor može riješiti samo na jednak način prema svim suparničarima (jedinstveni suparničari) smatraju se oni kao jedna parnična stranka, tako

da ako pojedini suparničari propuste koju parničnu radnju učinak parničnih radnji koje su poduzeli drugi suparničari proteže se i na one koji te radnje nisu poduzeli.

Prema naprijed navedenoj zakonskoj odredbi, nužno suparničarstvo nastaje u dva slučaja i to kada je priroda spornog građansko pravnog odnosa takva da u parnici moraju sudjelovati svi subjekti tog odnosa (nedjeljiva prava, nedjeljive obaveze), te kada zakon izričito određuje da svi subjekti jednog odnosa budu obuhvaćeni tužbom (nedjeljivi odnosi). Upravo iz odredbi člana 51. i 53. stav 5. ZIP, proizilazi da u parnici radi proglašenja rješenja o izvršenju nedopuštenim, moraju tužbom biti obuhvaćeni svi subjekti iz tog izvršnog postupka, u odnosu na koje je i određeno izvršenje, u odnosu na koje isto rješenje o izvršenju djeluje, jer se radi o nedjeljivom odnosu u izvršnom postupku, nužnom suparničarstvu, zbog čega se spor u odnosu na tražitelja izvršenja i izvršenika ne može razriješiti na odvojen i različit način, nego samo zajedno i na jednak način, jer se u protivnom gubi svrha prigovora trećeg lica.

Odredbom člana 53. stav 5. ZIP-a propisano je da ako prvostepeni parnični sud usvoji tužbeni zahtjev trećeg lica da se izvršenje proglašeno nedopuštenim i ukine rješenje o izvršenju, naložit će obustavu izvršnog postupka. Nakon pravosnažnosti ove odluke parničnog suda, izvršni sud će rješenjem konstatovati da je izvršni postupak obustavljen i njim ukinuti sve provedene izvršne radnje.

Prvostepeni sud donoseći presudu samo u odnosu na jednog nužnog suparničara-tražitelja izvršenja, te proglašenjem izvršenja nedopuštenim samo u odnosu na njega, onemogućio je nastupanje pravnih posljedica iz člana 50. stav 6., te člana 53. stav 5. ZIP-a, jer se izvršni postupak po predmetnoj presudi ne može obustaviti u odnosu na izvršenika, jer nije obuhvaćen predmetnom tužbom, pa u odnosu na njega ona ne proizvodi nikakve pravne učinke, zbog čega se donošenjem takve presude izgubila svrha prigovora trećeg lica propisana članom 51. i 53. stav 5. Zakonom o izvršnom postupku i samog vođenja predmetne parnice.

Do toga je došlo upravo zbog postojanja procesno-pravne smetnje za postupanje po tužbi i daljnjeg vođenja parnice, jer tužitelj nije obuhvatio tužbom sve one koji tek zajedno čine jednu pasivnu stranku, zbog čega je tužbu trebalo temeljem odredbi čl. 295. stav 3. ZPP-a vratiti na ispravku postupku i naložiti tužitelju da otkloni nedostatak na način da pravilno označi stranke u postupku i da zavisno od postupanja tužitelja zakaže pripremno ročište ili postupi po stavu 4. tog člana.

Zbog naprijed navedenog nedostatka drugostepeni sud je na osnovu odredbe člana 224. tačka 3. Zakona o parničnom postupku ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio na ponovni postupak.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će postupiti u skladu sa čl. 295. stav 3. ZPP-a i pozvati tužitelja da ukazani nedostatak otkloni i zavisno od postupanja tužitelja postupiti na način propisan stavom 4. čl. 295. ZPP-a ili 69. ZPP-a i provesti postupak.

Odluka o troškovima žalbenog postupka tužitelja prvostepeni sud će donijeti u skladu sa čl. 397.stav 3.ZPP-a.

Predsjednica vijeća

Mirjana Grubešić